

R.K. Johannes de Doper kerk, Markt Standdaarbuiten

Kenmerken

Adres	Markt 25
Postcode/plaats	4758 BL Standdaarbuiten
Huidige functie	kerk
Oorspronkelijke functie	kerk
Bouwjaar	1924
MIP-code	

Redengevende omschrijving

Historie: De huidige rooms-katholieke kerk is gebouwd in 1924. En is gebouwd naar een ontwerp van architect. J Oomen uit Oosterhout.

Op deze locatie is al sinds 1549 een kerk aanwezig. De eerste kerk dateert uit 1549. De bouw van deze kerk duurde 15 jaar wegens het gebrek aan bouwstenen. In tegenstelling tot de later op deze locatie gebouwde kerken was deze kerk op het oosten geïntendeerd, richting Jeruzalem. Met de ingang aan de westzijde. In 1862 is deze kerk afgebroken.

Na de sloop werd er gestart met de bouw van een nieuwe kerk in neo-gotische stijl, naar ontwerp van P. Soffels. Deze kerk werd niet naar het oosten geïntendeerd, maar zuid-oosten. Reden hiervoor was de betere aansluiting op de belangrijkste straat van het dorp, namelijk de Markt. Deze kerk is gesloopt rond 1920.

De kern van Standdaarbuiten heeft tijdens de 2e wereldoorlog zwaar te leiden gehad.

Ook de Johannes de Doper kerk heeft zwaar geleden, mede omdat in de toren van de kerk een observatiepost van de Duitsers was ingericht.

Tijdens de oorlog zijn dan ook de toren en de gebrandschilderde ramen gesneuveld. Ook de banken en de kruiswegstaties hebben het niet gered.

Na de oorlog werd de toren voorzien van een flauwhellend piramide dak, in tegenstelling tot de eerdere ranke spits.

Locatie: Opvallend gelegen aan de Markt.

Architectuur- en kunsthistorische kenmerken:

Exterieur:

De kerk is uitgevoerd in neo-gotische stijl en geïntendeerd op zuid-oost.

De opbouw van de kruiskerk betreft een centraalbouw met breed schip, transept en koor en is voorzien van zijkapellen

Zoals een kenmerk van de neo-gotische bouwstijl is de huidige kerk uitgevoerd in schoonmetselwerk. Het betreft hier een een handvormsteen, kleur rood genuanceerd.

Het portaal is voorzien van een dubbele getoogde, houten deuren met een omlijsting (archivolt). Boven de ingang zijn spitsboogfriesen, 1 groot spitsboogvenster met montants en sober glas-in-lood aanwezig met als gevel beëindiging een attiek. Links naast het portaal is een torentje aangebouwd, versiert met smalle raamopeningen en glas-in-lood en voorzien van een 8 hoekige, met leien bedekte spit. Rechts naast het portaal is een grote toren gesitueerd welke is voorzien van steunberen met verjonging. De toren is afgedekt met een flauw gedekte vierkant spits, voorzien van leien.

Verder zijn de overige aangezichten eveneens voorzien van spitsboogvensters met montants en sober glas-in-lood. De kap is voorzien van leien in maasdekking net als alle leibedekte delen.

Algemeen belang:

Het object is van algemeen belang. Het heeft cultuurhistorische waarde als kerk. Het is beeldbepalende en gelegen in de dorpsstructuur van Standdaarbuiten. Het dorp Standdaarbuiten is opgebouwd volgens het Flakkees-dorpprincipe en de R.K kerk maakt hier een belangrijk onderdeel van uit.

Staat van onderhoud:

De algemene staat van onderhoud is matig tot goed te noemen.

Ondanks dat er aan de buitenzijde van de kerk diverse hemelwaterafvoeren zijn aangebracht zijn er veel natte muren, die doorslaan naar binnen. Waardoor op diverse plaatsen afschilfering van de geglazuurde stenen plaatsvindt en het metselwerk wit uitslaat door zoutuitbloei.

Ook verzakt op plaatsen de plavuizen vloer.

De kerk heeft sinds de bouw weinig tot geen veranderingen of wijzigingen ondergaan.

Bescherming:

De bescherming betreft de kerk aan de Markt 25 in Standdaarbuiten.

De hoofdaspecten van de monumentaal beschermingswaardige onderdelen die in relatie staan tot de monumentale waarden van het gehele object, zijn opgenomen in de redengevende omschrijving. Voor de kerk en klokkentoren gaat het om relevante onderdelen van het exterieur en (delen van) aanzichten die vanuit openbaar gebied zichtbaar zijn, in dit geval betreft het alle aanzichten en de genoemde elementen in de redengevende omschrijving.

Toekomstige veranderingen of aanpassingen zullen hieraan getoetst worden.

R.K. Johannes de Doper kerk Markt 25 Standdaarbuiten 03-01-2013

Interieur:

Aan de binnenzijde is de gehele kerk voorzien van schoonmetselwerk, grotendeels voorzien van snijvoeg. Het plafond van de kerk gekenmerkt door gemetselde gordelbogen en kruisribgewelven, ondersteund door gemetselde, ronde steunberen

Tevens zijn de muren kleurrijk versierd door middel van geglazuurde stenen. In 1938-1941 zijn er op het schoonmetselwerk diverse muurschilderingen aangebracht. De vloer van de kerk is bedekt met een rode gebakken plavuizen (afmeting ongeveer 20x20). Behalve ten plaatse van het altaar, daar is de vloer verhoogt en voorzien van een mozaïekvloer.

In de kerk zijn 3 verschillende soorten kerkbanken aangebracht. Vooraan in het schip de meest comfortabele en versierde uitvoering (hiervan is het zitgedeelte het grootst/diepst), daarnaast in de "zijbeuken" een versoberde variant en achteraan in het schip de soberste uitvoering.

